

παπάρα

παπάρα, η, ουσ. [<τουρκ. papara <σλαβ. porara]. **1.** είδος πρόχειρου λαϊκού φαγητού από ξερό ψωμί μέσα σε γάλα ή σε γιαούρτι διαλυμένο με νερό ή από ξερό ψωμί, νερό, λίγο λάδι ή βούτυρο βρασμένα με άλλα καρυκεύματα: «έφαγε βιαστικά το πρωί μια παπάρα κι έφυγε». **2.** άνοστο, ανούσιο φαγητό, επειδή περιέχει υπερβολική ποσότητα νερού: «μας σερβίρισαν ένα φαγητό σκέτο παπάρα, που δεν τρωγόταν με τίποτα». **3.** ζημιά, καταστροφή, λάθος: «τον τελευταίο καιρό πέφτω απ' τη μια παπάρα στην άλλη». **4α.** στον πλ. **οι παπάρες**, τα ψέματα, οι ψευτιές, οι ανοησίες, οι ανακρίβειες, οι ψευδολογίες: «σταμάτα, επιτέλους, αυτές τις παπάρες και πες μας δυο λόγια της προκοπής!». Συνών. *κουραφέξαλα (1) / μαμούκαλα (α) / μαμούνια (3α) / μπούρδες (α) / παπαριές (β) / πίπες (2α) / σάλια (2α) / τρίχες (2α) / φλούδες (1)*. **5.** ως επιφών. **παπάρες!** έκφραση αμφισβήτησης στα λεγόμενα κάποιου: «ο τάδε αγόρασε καινούριο αυτοκίνητο. -Παπάρες!». Πολλές φορές, μετά το επιφών. επαναλαμβάνεται από τον αμφισβητία και το ρ. της φρ. που του ανακοινώνεται: «ο τάδε αγόρασε καινούριο αυτοκίνητο. -Παπάρες αγόρασε!», ενώ είναι και φορές, που ο αμφισβητίας επαναλαμβάνει όλη τη φρ. που του ανακοινώνεται: «έμαθα πως το τάδε αγόρασε καινούριο αυτοκίνητο. -Παπάρες αγόρασε ο τάδε καινούριο αυτοκίνητο!». Για συνών. βλ. λ. αρχίδι (4).

- *έφαγε (μια) παπάρα ή έφαγε την παπάρα ή έφαγε την παπάρα του*, **α.** δέχτηκε έντονη παρατήρηση, έντονη κατσάδα: «έφαγε μια παπάρα απ' το διευθυντή του και δεν είπε κουβέντα». **β.** δέχτηκε την άρνηση από το πρόσωπο στο οποίο πρότεινε να συνάψουν ερωτικό δεσμό: «νόμιζε πως θα του έλεγε το ναι, αλλά έφαγε την παπάρα του κι ησύχασε». Από την εικόνα του ατόμου που νιώθει πολύ άσχημα, όταν τρώει φαγητό που είναι άνοστο, ανούσιο.

- *κάνω παπάρα ή κάνω παπάρες*, **α.** κάνω λάθος, ενεργώ λανθασμένα, άστοχα: «έκανα μια παπάρα στη δουλειά και δεν ξέρω πώς να τη διορθώσω». Από την εικόνα του ατόμου που αποτυχαίνει να μαγειρέψει σωστά κάποιο φαγητό και το κάνει άνοστο, ανούσιο. **β.** βουτάω ψωμί σε σάλτσα φαγητού ή στο ωμό λάδι σαλάτας: «γύρισα πεινασμένος, κι επειδή βαριόμουν να μαγειρέψω, έφτιαξα μια σαλάτα κι έκανα παπάρες στο λάδι || άμα δε σ' αρέσει το κρέας, κάνε παπάρες στη σάλτσα». **γ.** συμπεριφέρομαι ανόητα, κουτά: «πρόσεχε εκεί που θα πάμε μην αρχίσεις να κάνεις παπάρες, γιατί είναι σοβαροί άνθρωποι».

- *λέει παπάρες*, λέει ανοησίες, βλακείες, ψέματα: «μην πιστεύεις αυτά που σου λέει, γιατί σ' όλους είναι γνωστό πως λέει παπάρες».

- *τα κάνω παπάρα*, αποτυχαίνω να φέρω κάποια δουλειά σε αίσιο τέλος: «του ανάθεσα να μου τελειώσει μια δουλειά και τα 'κανε παπάρα».

- *του δίνω (μια) παπάρα ή του δίνω την παπάρα του*, τον παρατηρώ έντονα, τον επιπλήττω, τον κατσαδιάζω: «μόλις γύρισε στο σπίτι, του 'δωσε μια παπάρα ο πατέρας του, που ήταν όλη δική του».

- *του (της) δίνω (μια) παπάρα ή του (της) δίνω την παπάρα του (της)*, δε δέχομαι την πρότασή του (της) για σύναψη ερωτικού δεσμού: «πήγε και της ζήτησε να τα φτιάξουν, αλλά του 'δωσε την παπάρα του».